

Spis treści

Wykaz skrótów	15
Słowo wstępne	17

Część Pierwsza – Wprowadzenie do prawa cywilnego

Piotr Stec

Rozdział 1. Zagadnienia podstawowe	20
1.1. Pojęcie prawa cywilnego	20
1.2. Stosunek cywilnoprawny	21
1.3. Zdarzenia powodujące powstanie stosunków cywilnoprawnych	24

Piotr Stec

Rozdział 2. Źródła prawa cywilnego	25
2.1. Pojęcie źródeł prawa	25
2.2. Konstytucja, ustawa zwykła i umowa międzynarodowa jako źródło prawa	26
2.3. Znaczenie prawa wspólnotowego	27
2.4. Rola orzecznictwa	28
2.5. Poglądy doktryny	29
2.6. Zwyczaje	29

Piotr Stec

Rozdział 3. Systematyka prawa cywilnego	31
3.1. Działy prawa cywilnego	32
3.2. Pozostałe działy prawa cywilnego	33
3.3. Prawo cywilne a inne gałęzie prawa	34

Piotr Stec

Rozdział 4. Zasady prawa cywilnego	37
4.1. Pojęcie zasad prawa	37
4.2. Zasada autonomii woli	37
4.3. Zasada ochrony własności	38
4.4. Zasada ochrony praw nabytych	39
4.5. Zasada ochrony dobrej wiary	39
4.6. Zasada ochrony praw konsumenta	39

Piotr Stec

Rozdział 5. Prawo cywilne jako przedmiot działań administracji publicznej	41
5.1. Administracja jako uczestnik obrotu cywilnoprawnego	41
5.2. Umowy a inne formy działania administracji	42
5.3. Szczególne cechy umów w administracji	43

Piotr Stec

Rozdział 6. Stosowanie prawa cywilnego	45
6.1. Pojęcie stosowania prawa	45
6.2. Ustalenie stanu faktycznego	45
6.3. Przepisy prawa cywilnego	47
6.4. Wykładnia przepisów	48

Piotr Stec

Rozdział 7. Prawa podmiotowe i ich ochrona	50
7.1. Pojęcie prawa podmiotowego	50
7.2. Rodzaje praw podmiotowych	51
7.3. Nabycie prawa podmiotowego	53
7.4. Utrata praw podmiotowych	54
7.5. Wykonywanie praw podmiotowych i ich ochrona	54

Część druga – Część ogólna prawa cywilnego

Wojciech Wróbel

Rozdział 1. Podmioty prawa cywilnego	58
1.1. Uwagi wstępne	58
1.2. Osoby fizyczne	59
1.3. Osoby prawne – zagadnienia ogólne	64

1.4. Skarb Państwa, państwowe i samorządowe osoby prawne jako podmioty prawa cywilnego	68
1.4.1. Skarb Państwa	68
1.4.2. Państwowe osoby prawne	70
1.4.3. Samorządowe osoby prawne	72
1.4.4. Inne rodzaje osób prawnych	73
1.5. Problem tzw. „niepełnych osób prawnych”	74

Justyna Balcarczyk

Rozdział 2. Dobra osobiste i ich ochrona	76
2.1. Definicja terminu „dobro osobiste”, jego cechy	76
2.2. Rodzaje dóbr osobistych	79
2.3. Konstrukcja prawna, bezprawność	83
2.4. Środki ochrony dóbr osobistych	85

Wojciech Wróbel

Rozdział 3. Czynności prawne	87
3.1. Oświadczenie woli	87
3.2. Czynności prawne – pojęcie i rodzaje	89
3.3. Forma czynności prawnych	96
3.4. Wady oświadczeń woli	98
3.5. Sankcje wadliwości czynności prawnych	100

Dariusz Surówka

Rozdział 4. Przedstawicielstwo	103
4.1. Pojęcie przedstawicielstwa	103
4.2. Instytucje pokrewne. Poślaniec. Zastępca pośredni. Organ osoby prawnej.	107
4.3. Przedstawicielstwo ustawowe	109
4.4. Pełnomocnictwo	111
4.5. Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa	115

Dariusz Surówka

Rozdział 5. Dawność	117
5.1. Upływ czasu jako przesłanka wygaśnięcia uprawnień	117
5.2. Przedawnienie	118
5.3. Terminy zawite	124
5.4. Zasiedzenie	125

Część trzecia – Zobowiązania

Piotr Horosz

Rozdział 1. Ogólne wiadomości o zobowiązaniach	128
1.1. Pojęcie zobowiązania	128
1.2. Świadczenie	131
1.3. Wielość wierzycieli i dłużników	134
1.4. Źródła zobowiązań	136

Wojciech Wróbel

Rozdział 2. Zobowiązania umowne w administracji	138
2.1. Pojęcie umowy	138
2.2. Zawarcie umowy	140
2.3. Zawieranie umów przez podmioty administracji publicznej	145
2.4. Zasada swobody umów i jej granice	148
2.5. Kształtowanie treści umowy	150

Justyna Balcarczyk

Rozdział 3. Czyny niedozwolone – zagrożenia ogólne	153
3.1. Czyn niedozwolony jako źródło zobowiązania	153
3.2. Przesłanki i zasady odpowiedzialności oparte na zasadzie winy	154
3.3. Przesłanki i zasady odpowiedzialności oparte na zasadzie ryzyka i słuszności	158
3.4. Poszczególne przypadki odpowiedzialności (odpowiedzialność za czyn własny, odpowiedzialność za małoletnich i niepoczytalnych, odpowiedzialność za samodzielnych wykonawców i podwładnych, odpowiedzialność za szkody wyrządzone przez zwierzęta, rzeczy i siły przyrody)	158
3.5. Reguły dotyczące naprawienia szkody wyrządzonej w wyniku czynu niedozwolonego	165

Agnieszka Grzesiok

Rozdział 4. Zobowiązania z czynów niedozwolonych w obrębie działań administracji publicznej	168
4.1. Odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną bezprawnym działaniem władzy publicznej – zasady ogólne	168
4.2. Odpowiedzialność za bezprawie normatywne	170
4.3. Odpowiedzialność za zgodne z prawem wykonywanie władzy publicznej	174

4.4. Odpowiedzialność deliktowa władzy publicznej w przepisach szczególnych	175
---	-----

Agnieszka Grzesiok

Rozdział 5. Wykonanie zobowiązania i odpowiedzialność z tytułu ich niewykonania	179
5.1. Zasada <i>pacta sunt servanda</i> i wyjątki od niej	179
5.2. Wykonywanie zobowiązań – reguły ogólne	180
5.3. Wygaśnięcie zobowiązań	185
5.3.1. Wygaśnięcie zobowiązania z zaspokojeniem wierzyciela	185
5.3.2. Wygaśnięcie zobowiązania bez zaspokojenia wierzyciela	189
5.4. Odpowiedzialność z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania	190

Część czwarta – Umowy nazwane w działalności administracji publicznej

Jarosław Antoniuk

Rozdział 1. Umowy o przeniesienie i ustanowienie praw	198
1.1. Sprzedaż	198
1.1.1. Pojęcie	198
1.1.2. Prawa i obowiązki stron	199
1.1.3. Przedawnienie	200
1.1.4. Rękojmia za wady	200
1.1.5. Gwarancja jakości	204
1.1.6. Szczególne rodzaje sprzedaży	205
1.1.7. Sprzedaż nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego	207
1.2. Zamiana	209
1.3. Dostawa	209
1.3.1. Pojęcie	209
1.3.2. Prawa i obowiązki stron	210
1.3.3. Zakończenie umowy	210
1.3.4. Rękojmia za wady dzieła	211
1.4. Darowizna	211
1.4.1. Pojęcie	211
1.4.2. Prawa i obowiązki stron	212
1.4.3. Odwołanie darowizny	213
1.4.4. Rozwiązanie umowy	214

1.5. Pożyczka	214
1.5.1. Pojęcie	214
1.5.2. Prawa i obowiązki stron	215
1.5.3. Zakończenie umowy	216
1.5.4. Przedawnienie	216

Jarosław Antoniuk

Rozdział 2. Umowy o korzystanie z rzeczy	217
2.1. Najem	217
2.1.1. Pojęcie	217
2.1.2. Prawa i obowiązki stron	218
2.1.3. Rękojmia za wady rzeczy	219
2.1.4. Zakończenie umowy	220
2.1.5. Najem lokalu mieszkalnego	222
2.1.6. Przedawnienie	228
2.2. Dzierżawa	228
2.2.1. Pojęcie	228
2.2.2. Prawa i obowiązki stron	229
2.2.3. Zakończenie umowy	230
2.3. Użyczenie	231
2.3.1. Pojęcie	231
2.3.2. Prawa i obowiązki stron	232
2.3.3. Zakończenie umowy	232
2.3.4. Przedawnienie	233
2.3.5. Użyczenie a pożyczka	233
2.4. Umowa leasingu	233
2.4.1. Pojęcie	233
2.4.2. Prawa i obowiązki stron	234
2.4.3. Zakończenie umowy	236
2.4.4. Opcja przeniesienia własności	237

Jarosław Antoniuk

Rozdział 3. Umowy o świadczenie usług	238
3.1. Umowa o dzieło	238
3.1.1. Pojęcie	238
3.1.2. Prawa i obowiązki stron	239
3.1.3. Zakończenie umowy	241
3.1.4. Rękojmia za wady dzieła	242
3.1.5. Przedawnienie	242

3.2. Umowa o roboty budowlane	242
3.2.1. Pojęcie	242
3.2.2. Prawa i obowiązki stron	245
3.2.3. Przedawnienie	245
3.3. Zlecenie	246
3.3.1. Pojęcie	246
3.3.2. Prawa i obowiązki stron	247
3.3.3. Zakończenie umowy	248
3.3.4. Przedawnienie	249
3.4. Prowadzenie cudzych spraw bez zlecenia	249
3.4.1. Pojęcie	249
3.4.2. Prawa i obowiązki prowadzącego cudze sprawy bez zlecenia ...	250
3.4.3. Prowadzenie cudzych spraw bez zlecenia przez jednostki samorządu terytorialnego	251
3.5. Umowa o partnerstwie publiczno – prywatnym	252
3.5.1. Pojęcie	252
3.5.2. Partnerstwo publiczno – prywatne w formie spółki	255
3.5.3. Prawa i obowiązki stron	255
3.5.4. Prawo pierwokupu	258
3.5.5. Przedawnienie	258

Część piąta– Prawo rzeczowe i zabezpieczenia wierzytelności

Agnieszka Grzesiok

Rozdział 1. Podstawowe pojęcia prawa rzeczowego	260
1.1. Pojęcie i typy praw rzeczowych	260
1.2. Przedmiot praw rzeczowych	261
1.3. Rodzaje rzeczy	262

Agnieszka Grzesiok

Rozdział 2. Własność i jej ochrona	265
2.1. Uwagi ogólne	265
2.2. Nabycie i utrata własności	267
2.2.1. Przeniesienie własności	268
2.2.2. Pozostałe sposoby nabycia i utraty prawa	269
2.3. Współwłasność	271
2.4. Ochrona własności	273

Agnieszka Grzesiok

Rozdział 3. Użytkowanie wieczyste	276
3.1. Pojęcie i charakterystyka użytkowania wieczystego	276
3.2. Powstanie i wygaśnięcie użytkowania wieczystego	277
3.3. Użytkowanie wieczyste a prawo własności	278

Agnieszka Grzesiok

Rozdział 4. Ograniczone prawa rzeczowe	279
4.1. Ogólna charakterystyka	279
4.2. Użytkowanie	281
4.3. Służebności	282
4.4. Spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu	285

Agnieszka Grzesiok

Rozdział 5. Posiadanie	287
5.1. Uwagi ogólne	287
5.2. Nabycie i utrata posiadania	288
5.3. Ochrona posiadania	289

Piotr Horosz

Rozdział 6. Zabezpieczenia wierzytelności	291
6.1. Zagadnienia ogólne	291
6.1.1. Pojęcie i rodzaje zabezpieczeń wierzytelności	291
6.2. Zabezpieczenia osobiste	292
6.2.1. Weksel	292
6.2.2. Poręczenie	296
6.2.3. Gwarancja bankowa i akredytywa	298
6.3. Zabezpieczenia rzeczowe	300
6.3.1. Zastaw zwykły	300
6.3.2. Zastaw rejestrowy	303
6.3.3. Hipoteka	311
6.3.4. Przewłaszczenie na zabezpieczenie	315
6.3.5. Kaucja	316

Część szósta – Elementy prawa spadkowego

Mariusz Załucki

Rozdział 1. Pojęcie dziedziczenia i źródła prawa spadkowego . . .	320
1.1. Dziedziczenie	320
1.2. Pojęcie i źródła prawa spadkowego	322

Mariusz Załucki

Rozdział 2. Przesłanki dziedziczenia	326
2.1. Otwarcie spadku	327
2.2. Spadek	328
2.3. Zdolność do dziedziczenia	330
2.4. Powołanie do dziedziczenia	331
2.5. Brak wykluczenia od dziedziczenia	332

Mariusz Załucki

Rozdział 3. Dziedziczenie ustawowe	335
3.1. Krąg spadkobierców ustawowych	335
3.2. Zasady dziedziczenia ustawowego	337

Mariusz Załucki

Rozdział 4. Dziedziczenie testamentowe	341
4.1. Pojęcie testamentu	341
4.2. Swoboda testowania	342
4.3. Rodzaje testamentów	345
4.3.1. Testament holograficzny	345
4.3.2. Testament notarialny	346
4.3.3. Testament alograficzny	348
4.3.4. Testament ustny	352
4.3.5. Testament sporządzany na polskim statku morskim lub powietrznym	353
4.3.6. Testament wojskowy	354
4.4. Rozrządzenia testamentowe	355
4.4.1. Powołanie spadkobiercy	355
4.4.2. Zapis	356
4.4.3. Polecenie	358
4.4.4. Wykonawca testamentu	359

Mariusz Załucki

Rozdział 5. Nabycie spadku	360
5.1. Przyjęcie i odrzucenie spadku	360
5.2. Udokumentowanie nabycia spadku	361
5.3. Ochrona dziedziczenia	363
Bibliografia	365